

ingen folkelig Regjering, som vilde forlange, og ingen klog Regjering, som kunde ønske sig et roligere og søieligere Landstthing, end dette har været, og, dersom det nu skulde ende sine Dage, havde været baade i Liv og i Død. Paa Grund heraf tillader jeg mig at foreslaae, at nærværende Grundlovsfag strax henvises til et Udvalg af Thingets Midte.

Formanden: Det ærede Medlem foreslaaer altsaa, at Sagens første Behandling standses, og at den derefter overgives til et Udvalg. (Grundtvig: Ja!). Det er altsaa i denne Form, at Forhandlingen af Sagen fortsættes.

Conseilspræsidenten: I Anledning af de Bemærkninger, der ere fremkomne fra den ærede Landsthingsmand, der nu satte sig, skal jeg gjenkalde i Erindringen hele denne Sags historiske Gang og Udvikling; den vil være en stor Deel af de ærede Medlemmer bekendt, men det er dog muligt, at Noget deraf kunde være gaaet iglemme, og jeg skal derfor gjenkalde den i Erindringen i saa korte Træk som muligt. Det vil saaledes erindres, at allerede i December Maaned 1864 blev der af den daværende Finansminister forelagt et Udkast til Grundlovsbestemmelse om Ophævelsen af Forfatningen af 18de November 1863, tilligemed Forslag til den reviderede Grundlov for Danmarks Rige af 5te Juni 1849. Som det vil være de Herre bekendt, fulgte herpaa en lang Forhandling saavel i Landstthinget som i Folkethinget, hvor meget modstridende Anskuelser stode mod hinanden, hvilke det heller ikke var muligt at forelige ved den eneste Behandling, som Sagen blev undergivet, og derved fremkaldtes der da et Fællesudvalg. I dette Fællesudvalg fremkom da et heelt nyt Forslag til en Valgbasis for Landstthingets Sammensætning, nemlig med en Deling i 4 Grupper. Denne Sammensætning af Landstthinget vandt nu Tilslutning i Rigsraadets Landstthing den 10de April 1865, men blev forkastet i Folkethinget samme Dag. Derpaa fulgte, som bekendt, Rigsraadets Oplosning, og da dette atter traadte sammen den 28de August 1865, forelagde den daværende Ministerpræsident, Geheimeraad Bluhme, Ud-

kastet saaledes, som det var vedtaget i Landstthinget den 10de April 1865. Over dette Udkast udsandt der sig baade i Landstthinget og i Folkethinget en lang Debat, og heller ikke denne Gang opnaaede man Enighed, ikke engang ved den sidste eneste Behandling, men maatte atter skride til et Fællesudvalg. Efter lange Forhandlinger i dette Fællesudvalg fremkom et nyt Forslag, hvortil den overveiende Majoritet i Fællesudvalget sluttede sig, og som under 7de November 1865 blev tiltraadt baade af Rigsraadets Folkething og af dets Landstthing. Det er nu dette Forslag, som 2 Gange er vedtaget af Rigsdagen, nemlig i dennes 17de og 18de ordentlige Samling, som nu foreligger til gjentagen Behandling i denne overordentlige Samling, og som Ministeriet maa fastholde som den eneste legale og eneste ønskelige Vej for at komme til det, det maa betragte som sin særlige Opgave, nemlig Tilendbringelsen af vor Forfatningsstrid. Jeg maa bede vel bemærket, at der ikke er Spørgsmaal alene om en Forandring af Juni-Grundloven, men at der tillige og væsentligt er Spørgsmaal om at simplificere vort Forfatningsmaskineri, idet vi nu have baade Grundloven af 5te Juni 1849 og Grundloven af 18de November 1863, og det, navnlig for et lille Land, maa være af Vigtighed at simplificere sit Regjeringsmaskineri saameget som muligt. Jeg maa derfor vedholdende anbefale det høie Thing det foreliggende Udkasts Vedtagelse, ogsaa nu i denne overordentlige Samling.

Loisen: Der er en almindelig Betragtning, som man tidt har hørt blive gjort gjældende, nemlig den, at der her egentlig ikke er Spørgsmaal om, at vi skulle gaae over til en anden eller en ny Grundlov, men at det endnu bestandigt er den gamle Grundlov fra 5te Juni 1849, som foreligger; og dersom det nu virkelig forholdt sig saaledes, at det i alt væsentligt var den samme Lov, saa vilde det rigtignok ogsaa være meget betænkeligt, om Noget vilde sætte sig op derimod. Det er imidlertid en Betragtning, som jeg ikke har kunnet gaae ind paa. Jeg veed jo meget godt, at ved Vedtagelsen af dette Udkast ville slet ikke de Friheder være kulkastede, som vi hidtil have havt; jeg